

A KONGRESSZUS ELŐTT

Alig 100 éve, hogy a magyar munkásosztály megszületett; pontosabban, hogy osztállyá szerveződése megkezdődött. Egy évszázad alatt hatalmas történelmi utat tett meg. Az elnyomott, kiszákmányolt proletariátus néhány évtized alatt a marxizmus-leninizmus tudományos elmélete segítségével s forradalmi pártja vezetésével a politikai hatalom meghódításáért folytatott hősi harcot, s a Magyar Tanácsköztársaság — a bukása ellenére is nagyszerű kísérlet — tanulságai által edződött. Ma már több, mint két évtizede a hatalom birtokosa, s a szocializmus építésének, Magyarország gyors ütemű fejlődésének, felemelkedésének munkálója s elismert vezető ereje. — Milyen történelmi örökséget kellett átvennie?

Az elbukott 1848–49-es polgári forradalom és szabadságharc után, az osztrák abszolutizmus éveiben a kapitalizmus, s ezzel párhuzamosan a magyar munkásosztály fejlődése igen korlátozott volt. Az 1867-es osztrák–magyar kiegyezéssel, a polgári forradalom feladatainak hiányos, felemás megoldásával és lezárásával a feudalizmus maradványaival terhelt kapitalista fejlődés indult meg, a soknemzetiségű Magyarországon is. A magyar uralkodó osztályok Ausztria, s ennek révén a későbbiekben a Német Birodalom érdekei szolgálatához kötötték Magyarországot. Erejük ugyanis kevés volt arra, hogy féken tartsák a dolgozó tömegek és az ország területén élő nemzetiségek mozgalmait; politikai belátásuk, emberségük és realitás érzékük pedig hiányzott ahhoz, hogy más utat, demokratikusabb burzsoá fejlődési lehetőséget találjanak. Az ország kapitalista fejlődése az 1867-es kiegyezés által kiépített keretek és lehetőségek között vontatott ütemű, lassú volt, de a 19. század végére a magyar munkásosztály mégis eljutott a marxizmus tudományos elmélete és a munkásmozgalom egyesítése révén a Magyarországi Szociáldemokrata Párt létrehozásáig. A fejlődésben előrehaladottabb német és osztrák szociáldemokratáktól sokat tanult a párt, a magyar munkásság, de a századfordulótól mindinkább érezte hatását a nyugat- és közép-európai szociáldemokrata pártokban terebélyesedő revizionizmus és megalkuvás is.

A magyar munkásosztály forradalmi tömegei — s egyes baloldali vezetői — az 1905–1907-es oroszországi polgári demokratikus forradalom hatására kezdték felismerni feladataiknak az orosz munkásokéval rokon voltát. 1918–19-ben Magyarországon — ha más körülmények között is — fő vonásaiban megismétlődött az, ami 1917-ben, két forradalom tüzeiben Oroszországban történt. A magyar munkásosztály legjelentősebb történelemformáló erőként a burzsoá-demokratikus forradalom részben vezető, de mindenesetre fő tömegereje, s a háborús összeomlásból, a magyar feudális-kapitalista uralkodó osztályok csődtömegéből kiutat mutató Magyar Tanácsköztársaság létrehozója és védelmezője lett.

S mikor a magyar uralkodó osztályok felocsúdvá, a nemzetközi reakció segítségével megdöntötték a munkásosztályt, a dolgozó nép hatalmát, a kegyetlen vérengzés és megtorlás sem törölhette ki a milliók agyából és szívéből a Tanácsköztársaság emlékét, hősi kísérletét! Az ellenforradalmi Horthy-rendszer 25 évében ennek emléke, tanulságai (s az új harcra készülés), a Szovjetunió léte, szocialista építésének eredményei adtak újulót az üldözött magyar kommunisták munkájához. Európa talán leginkább „két balkezes” magyar uralkodó osztálya ismét Németországhoz, a legembertelenebb fasiszta diktatúrához kötötte Magyarországot, a magyar nép sorsát. A II. világháború hatalmas vihara azonban ezúttal végleg őket söpörte el!

A Szovjetunió felszabadító harcának eredményeként a magyar munkásosztály, annak forradalmi pártja saját és az egész magyar nép sorsának urává, alakítójává lett: sikerral vívta meg azt a harcot, amely Közép- és Kelet-Európa sokat szenvedett, a történeti fejlődés során annyiszor megrekedt és tétútra vezetett, egymással szemben gyűlöletre szított népeit a történelmi fejlődés élvonalába lendítette. A munkásosztály és pártjának vezetésével kialakított dolgozó osztályok szövetsége, a proletár internacionalizmus, a szocialista hazafiság elvei alapján a magyar nép részese a szocializmus teljes felépítéséért vívott harcnak.

A magyar kommunisták közel fél évszázada küzdenek a szocialista Magyarorszáért. Más volt a konkrét harci tevékenység jellege a Tanácsköztársaság megszervezése és védelme, s az ellenforradalmi rendszer viszonyai között, majd a népi demokratikus forradalom feladatainak megvalósítása, az 1956-os ellenforradalom után a szocialista rend megszilárdítása és a szocializmus teljes felépítésének mai időszakában. Az MSZMP és a történelmi elődöknek vallott pártok (KMP, MKP, MDP) kongresszusai hűen kifejezték a soron következő feladatokat. A KMP I. és II. kongresszusai az illegalitás körülményei között végzendő munkával, a feladatok meghatározásával, az MKP húsz év előtti (III.) kongresszusa az ország újjáépítésével, a népi demokratikus forradalom feladataival, majd a további kongresszusok a két munkáspárt egyesülésével, a szocializmus építésének súlyos hibáktól sem mentes problémáival foglalkoztak. Az MSZMP VII. kongresszusa az ellenforradalom összetevőinek és tanulságainak elemzésével, a szocializmus alapjai lerakásának reális célkitűzésével, a mezőgazdaság kollektivizálásának elhatározásával és feltételei megteremtésével, a VIII. pedig a szocializmus teljes felépítésének perspektívájával kijelölte tevékenységünk fő irányait.

E hónapban ül össze az MSZMP IX. kongresszusa, amely meghatározza a párt általános irányvonalát, kijelöli a szocializmus építésében és a nemzetközi kapcsolatokban az adott időszak legfontosabb feladatait. Szívvel köszöntjük a kongresszus küldötteit, s eredményes munkát, lelkesítő, de ugyanakkor reális feladatok meghatározását várjuk és kívánjuk tőlük, hogy annak alapján ki-ki erejéhez és tehetségéhez mérten, méltóan vehesse ki részét a reá váró részfeladatok megoldásából. Kívánjuk, hogy hazánk a szocializmus mielőbbi teljes felépítésében elért eredményeivel tovább szilárdítsa helyét a szocialista világrendszerben, s ezáltal növelje annak erejét a kapitalista világgal folytatott békés gazdasági versenyben. Járuljon hozzá a maga kvótájával a nemzetközi munkásmozgalom és a szocialista tábor egységének védelméhez, de ha szükséges, a kalandor, nacionalista kínai politika és személyi kultusz elítéléséhez, elszigeteléséhez is.

A szocialista társadalom építése mindenütt, így hazánkban is az emberért, a szebb, boldogabb, kulturáltabb életért, az igaz humanitás érdekében történik. Évszázados elmaradottságunkból eddig is igen sokat behoztunk, a szó szoros értelmében „ledolgoztunk”. Az új társadalom felépítése a jelenlegi nemzetközi helyzetben a testvéri szocialista országok sokoldalú együttműködése esetén is egy-két nemzedéktől fokozottabb áldozatot, odaadást követel. Nem úgy természetesen, mint 1945–46-ban — amikor a munkásosztály éhezve, fázza, rongyosan minden áldozatot vállalt az élet megindításáért —, csupán, hogy ne legyünk értetlenül, s megalapozatlanul türelmetlenek.

Pártunk, gazdasági életünk felelős vezetői a szocialista gazdaság szerkezetében, vezetési módszereiben szükséges változtatások kidolgozásával megjelölték az újabb előrelépés útját. Rajtunk, az ipari és mezőgazdasági üzemek, valamint a tudományos élet vezetőin és dolgozóin múlik a lehetőségek teljes vagy csupán részleges megvalósítása. Küldötteink tekintsék feladatuknak az új, helyi lehetőségek, jobb gazdasági és vezetési módszerek vizsgálatát és kialakítását. A kongresszus küldötteinek egyéniből összetevődő kollektív bölcsessége hazánk és népünk felvirágoztatását, boldogulását szolgálja.

GULYA KÁROLY